

TÜRKİYE İMSAD 'GÜNDEM BULUŞMALARI'NDA İÇ VE DIŞ TİCARETİ ETKİLEYEN 'KUR SAVAŞLARI' KONUŞULDU

Türkiye İMSAD Başkanı Ferdi Erdoğan: "Biz kura dokunmasak da kur bize dokunuyor"

Türkiye İnşaat Malzemesi Sanayicileri Derneği (Türkiye İMSAD) tarafından düzenlenen 2018 yılının ilk 'Gündem Buluşmaları'nda; döviz kurlarındaki dalgalanmaların iç-dış ticarete ve sanayicilere etkileri konuşuldu. Türkiye İMSAD Yönetim Kurulu Başkanı Ferdi Erdoğan, "Dünyada görülen ticaret ve kur savaşlarını dikkate almak zorundayız çünkü biz kura dokunmasak da kur bize dokunuyor" dedi.

Türkiye İMSAD'ın yılda dört kez çeyrek periyotlarda düzenlediği, 2018 yılının ilk **Gündem Buluşmaları** toplantısı, 5 Nisan Perşembe günü Ortaköy Feriye Palace'ta yapıldı. **Türkiye İMSAD Yönetim Kurulu Başkanı Ferdi Erdoğan**'ın açılış konuşmasını gerçekleştirdiği **Gündem Buluşmaları**'nda, Ekonomi Danışmanı **Prof. Dr. Kerem Alkin** dünya ve ülke ekonomisini, **Dr. Can Fuat Gürlesel** ise inşaat ve inşaat malzemeleri sanayisinin faaliyetlerini, son verilerle değerlendirdi. İnşaat malzemesi sanayicileri ve iş dünyasından isimlerin büyük ilgi gösterdiği, **Türkiye İMSAD Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Çetin Tecdelioğlu**'nun moderatörlüğünde gerçekleşen toplantının konuk konuşmacısı ise Ekonomist **Gökhan Şen** oldu. **Gökhan Şen**, 'Ticaret savaşları', 'Küresel büyümenin güçlü seyri', 'Makro şartların gelişen ülkelere etkisi ve bu resimde Türkiye'nin yeri' içerikli konulara yönelik değerlendirmelerini paylaştı.

İnşaat harcamaları, ihracat ve istihdamda önemli artış var

Kamunun önemli destekleri ve genişleyen altyapı harcamaları ile inşaat sektörünün 2017'de önemli bir ivme kazandığını belirten **Türkiye İMSAD Başkanı Ferdi Erdoğan**, "2016 yılında yüzde **5,4** büyüyen inşaat sektörü 2017 yılında çok daha iyi bir performans sergiledi ve **%8,9** büyüdü. Bununla birlikte 2017 yılında inşaat harcamaları, 2016 yılına göre yüzde **25,7** oranında arttı ve **533,8 milyar TL** ile tarihin en yüksek seviyesine ulaştı. Asıl önemli artış istihdamda gerçekleşti ve yıllık ortalama istihdam sektörde ilk kez **2 milyon** aştı. Ayrıca 2017 yılında inşaat malzemeleri sanayi ihracatımız yüzde **7,5** artarak **16,38 milyar** dolara yükseldi. 2018 yılına ihracat açısından iyi bir başlangıç yaptık. İhracat artış eğiliminin yıllık ihracatı desteklemeye devam ettiğini göz önünde bulundurursak 2018 yılında ihracatımızın **17-18 milyar** dolar bandında gerçekleşmesini bekliyoruz" dedi.

Dış ticarete rekabet ve strateji sürdürülebilir olmalı

Dış ticaretin ülke ve sektör adına önemli olduğunu ifade eden **Ferdi Erdoğan**, "Bugün dünyada görülen ticaret ve kur savaşlarını dikkate almak zorundayız çünkü biz kura dokunmasak da kur bize dokunuyor. Dış ticaret ülkemizin büyümesiyle paralel artıyor. İhracat gibi maalesef ithalat da artıyor. İhracatta tonaj artarken ortalama birim Kg fiyat düşüyor. 2014 -2018 arası ortalama birim fiyat % 25 düşerken ithalat birim fiyat yükselişte. Bugün Türkiye inşaat malzemeleri sektörü olarak, Batı'nın

standartları ile üretip Doğu'nun fiyatları ile rekabet edebiliyoruz. İhracat gelirimiz 2017'de **16** milyar doları aştı. Ancak ihracat birim fiyatının **4** katı kadar ithalatımız var. 2017 yılı inşaat malzemelerinin ortalama fiyatı **1** kilogramda **50** sent. Bu **50** sent, **1** kilogramda **10** sent artarak **60** sente ulaşırsa, ihracat gelirimiz ortalama **3** milyar dolar artıyor. Bu **10** sentlik artışları, inşaat malzemesi sanayicileri olarak, dünya pazarlarında tanınan, bilinen bir sektöre sahip olduğumuz için gerçekleştirebiliriz. Bu artış için hem ülke olarak hem de firma olarak, marka gücüne odaklanmamız gerekiyor. Ürünlerimiz kalitesiyle zaten beğeniliyor. İhracatımızı artırmak için Türkiye markasıyla öne çıkarak daha güçlü konuma geleceğimize şüphem yok."

Birkaç ürün dışında hemen hemen ithal edilen ürünlerin hepsinin Türkiye'de üretildiğini belirten Ferdi Erdoğan, "Ürünlerimiz kalitesiyle kendini dünya çapında ispatlamış durumda. İhracat performansımız da bunu destekler nitelikte. Ama ne yazık ki birçok ürün grubunda hala ithal ürünler tercih edilmekte. 2018 yılında İnşaat Malzemeleri Sanayi Dış Ticaret Endeksleri'ni hayata geçirdik. Bu Endeksler ile dış ticaret verilerimizi çok daha detaylı görebiliyoruz. Dış Ticaret Endeks raporlarımız da gösteriyor ki 'Made in Turkey' algısı henüz iç pazarda hak ettiği değeri görememekte. İç pazara olan güvenin artması şart" dedi.

Sektörde tahsilat sorunu büyüyor

Türkiye İMSAD'ın her ay paylaştığı endeks raporlarına göre, tahsilat sorununun öne çıktığını ifade eden **Ferdi Erdoğan**, "Endeks raporlarına göre tablo şu; üretim endeksi, istihdam, yurtiçi siparişler, yatırım beklentileri, ihracat siparişleri ve güven kademeli de olsa bir artış eğilimi gösteriyor. Fakat tahsilat endeksi tablosu 2013 yılından bu yana sürekli aşağı doğru gitmekte. Tahsilat konusundaki sıkıntımız ciddi boyutlara ulaşmış durumda. Önümüzdeki dönemi daha net görebilmemiz adına tahsilattaki sıkıntının bir an önce çözülmesi gerekiyor" diye konuştu.

2019 daha iyi olacak

Türkiye İMSAD 'Gündem Buluşmaları'nın konuk konuşmacısı Ekonomist **Gökhan Şen**, Ocak ayında Davos'ta bulunduğunu ve orada iş dünyası, politikacı ve akademisyenlerin, dünyanın büyümesi konusunda çok iyimser olduğunu belirterek, "Tek bir riskten bahsediyorlar o da korumacılık. Yani yeni moda tabirle 'ticaret savaşları', 'kur savaşları.' Bugünkü ABD Başkanı, gerçekten tahmin edilemeyen kararlarıyla tam bir kaos yaratıyor. Dolayısıyla tahmin edilmesi güç bir dönem içindeyiz. Fakat diğer yandan ticaret olarak bakarsanız dünyada işler çok iyi. Bir toparlanma var. Dünyada büyüme 2008 krizinden bu yana en iyi seviyeye çıktı. Bu sene üstüne katarak devam edecek, 2019'da ise daha da iyi olacak" dedi.

Avrupa Birliği'nin büyümesinin de Türkiye'ye yaradığını vurgulayan **Gökhan Şen**, "Avrupa bizim için önemli. Türkiye'nin ihracatının yarısından biraz fazlası Avrupa'ya yapılıyor. Çok açık görülüyor ki, Avrupa'daki dalgalanmalar bizi net şekilde etkiliyor. Bir de ithalat ve fonlama tarafı var. Fonlamanın yüzde 70-80'i de Avrupa'dan geliyor. 2017 yılında gelişen ülkelere toplam **1** trilyon dolar para gitti. Bu seneki tahminler bunun **1.2** trilyon dolara çıkacağı yönünde. FED faiz artırmaya devam ediyor. Faizlerin artması otomatik olarak ABD'ye para gideceği anlamına gelmiyor. Dünyanın kalanında çok daha iyi fırsatlar var. Aslında 2017-2018'in hikayesi bu. Türkiye'ye de yatırımcı geliyor. 2012'de doğrudan yabancı yatırım ve artı portföy alımlarından **80-90** milyar dolar para geliyordu. Geçen sene ise yıllık **15** milyar dolarla kapattık."

"Dünyada işler çok iyi, bizim ihracatımız da iyi gidiyor, büyüme de gayet iyi ama insanlar bunu hissetmiyor" diyen **Gökhan Şen**, konuşmasına şöyle devam etti: "Hem işletmeciler hem vatandaşlar şikayet ediyor. Kişi başı milli gelir değişmiyor, insanlar da kendini zengin hissetmiyor, bu çok net. Bence Türk Lirasının sıkışık olması ve Türkiye'nin, taleplerini karşılayacak kadar kaynağı olmaması

önemli. İnsanlar yabancı paradan, döviz çok değer kazandığı için yavaş yavaş kaçmaya başlıyor. Türkiye’de aslında iki döngü var. Birincisi, işler iyi gidiyor, üretmeye tüketmeye başlıyoruz, kredi alıyoruz, piyasa canlanıyor, fiyatlar artıyor, dışarıdan aldığımız için cari açık artıyor, faizler yükseliyor ve bir anda Türk Lirası gerilemeye başlıyor. Çok tüketip çok borçlandığımız için bize eskisi gibi borç vermiyorlar. Bu yüzden TL değer kaybediyor. Merkez Bankası da faizleri artırıyor ve bu işi çözüyor. Ama şimdi bunlar yaşanmadı, yani Türkiye’nin alıştığı döngüsü kırıldı. Bu çok önemli. Enflasyon yakın dönemde yüzde 10’un altına düşmeyecek. Bu şartlarda enflasyonun düşmesi, yakın zamanda TL’nin de değer kazanması çok güç.”

Gökhan Şen, 2017-2018 arası dünyada işletmelerde borçlanma oranı en yüksek ülkenin Türkiye olduğunu belirterek, konuşmasını şöyle tamamladı: “Dövizin yükselmesi ve bu nedenle işletmelerin sıkışması kötü haber. Dünyada büyüme oldukça kuvvetli. Türkiye, bu büyümeden pay almaya ve büyümeye devam edecek. Bu büyümenin bedeli olarak da yüksek faiz ve yüksek kurun, en azından bir sene bizimler beraber olacağını söyleyebilirim.”

Bu ticaret savaşlarının kazananı olmaz

Ticaret savaşlarının, kur savaşlarını tetiklediğini belirten **Kerem Alkin**, “Bu ticaret savaşlarının kazananı olmaz, hepimiz kaybedeceğiz” dedi. Kerem Alkin, şöyle konuştu: “Türkiye’nin üstü örtülü ticaret savaşları adına, ithalatı kısıtlayacağını zannettiği birtakım adımları var. İş dünyamızda ithalatı kısıtlayacağız diye aslında alınan tedbirlerle ilgili olarak başka türlü üzüntüler yaşanıyor. Bizim temelde maliyet enflasyonu derdimiz var. Maliyet enflasyonu, enerji, işgücü, finansman, hammadde maliyetleri ve kurlardan kaynaklanan maliyet etkisi, Merkez Bankası’nın hiçbir şey yapamayacağı bir alandır. Şu anda reel sektör ciddi manada yüksek bir maliyetle üretimini gerçekleştirdiğinden dolayı karlılık açısından kimse mutlu değil. Üretim gerçekten var ama ortaya konulan eforun dönüşüyle ilgili genel bir memnuniyetsizlik var. 2010’dan 2017’ye yüzde 69,4 büyümüşüz ama milli gelirimizden de 100 milyar dolar kaybetmişiz. G20’de de bu küçülmeyle birinciyiz.”

2018’de yeni inşaat başlangıçları yavaşladı

İnşaat sektöründe çok inişli-çıkışlı bir büyüme temposu olduğunu vurgulayan **Can Fuat Gürlesel**, şöyle konuştu: “Bu yıl **8,9**’luk bir artış oldu. İnşaat hareketlilik var. Türkiye 2017’de **533,8** milyar TL inşaat harcaması yapmış. Bunun yüzde **65**’inin malzeme harcaması olduğunu söylüyoruz. 2017’ye böyle bakarsanız müthiş bir büyüme. İnşaat sektöründe 2018’in ilk çeyrek dönemini değerlendirdiğimizde ise **5** önemli gelişmenin olduğunu görüyoruz: Konut ve konut dışı binalarda satın alma ve kiralama işleri zayıfladı. Yeni inşaat başlangıçları yavaşladı, mevsimsellik ile birlikte mevcut inşaat işleri, beklentilerin altında sınırlı bir artış gösterdi. Müteahhitlerin işletme sermayesi ihtiyacı arttı. Kamu işleri sürmekle birlikte ödemeler yavaşladı. İnşaat sektöründe ödeme ve tahsilatlarda, vadeler uzadı.”

Türkiye İMSAD Hakkında

Kuruluşundan bu yana geçen 33 yılda, Türk inşaat sanayisini gerek yurt içinde gerekse yurt dışında temsil eden bir sivil toplum örgütü olan Türkiye İMSAD’ın, 35 sektör derneği, 80 sanayici firma ve 15 paydaş kurum üyeleriyle birlikte, pazarda 21 binden fazla noktaya etkin bir şekilde ulaşmaktadır. Sürdürülebilir büyüme için yurt içinde ve yurt dışında işbirlikleri geliştiren Türkiye İMSAD, iç pazardaki gelişmeleri yakından izlemekte ve ihracatta ulaşılan başarının artarak sürdürülebilmesi için, dış pazarları yakından takip etmektedir. Türkiye İMSAD, inşaat sektörünün çok önemli grupları olan 31 farklı alt sektörü temsil etmektedir. 2011 yılında Brüksel, 2015 yılında ise Kamerun temsilciliğini kuran, sektörel projeler yürüten, raporlar yayınlayan Türkiye İMSAD, Avrupa Komisyonu’nun fonladığı birçok projeye de liderlik etmektedir.